

Bezoek de website:

www.rupsen.info

Alles over, voor en tegen
de eikenprocessierups

Heb je een vraag aan de GGD?
Vind je regionale GGD via
www.ggd.nl

WANNEER CONTACT OPNEMEN MET JE HUISARTS?

- Blijven de oogklachten (roodheid, zwelling) bestaan waarbij het spoelen met lauw water niet helpt? Neem dan contact op met jouw huisarts.
- Bel met spoed de huisarts of 112 bij steeds dikkere lippen, oog, tong of keel, moeilijk ademen of benauwdheid. Dit kan wijzen op een ernstige allergische reactie.

Wist je dat:
oude nesten in of onder
bomen nog jaren
overlast kunnen
geven?

Wist je dat:
brandharen door de
wind soms wel 50 tot
100 meter van bomen
wegwaaien?

Meer weten over preventie,
aankomst en bestrijding?
**Kennisplatform
Processierups**
Bezoek het landelijk platform:
www.processierups.nl

KLEDING

De brandharen kunnen door hun weerhaakjes in kleding vast blijven zitten. Verwijder brandharen uit kleding door te wassen.

- Was de kleding zo snel mogelijk. Zo voorkom je dat de brandharen in andere kleding komt.
- Was de kleding bij voorkeur op een temperatuur van 60 °C. Is de kleding niet op deze temperatuur te wassen? Probeer dan te wassen op een lagere temperatuur en controleer of je na het dragen van deze kleding opnieuw klachten krijgt.

EIKENPROCESSIERUPS

**RUPSEN
& GEZONDHEID**

RUPS EN GEZONDHEID

Wat is de eikenprocessierups?

De eikenprocessierups heeft brandharen waar mens en dier gezondheidsklachten van kunnen krijgen. Vooral in eikenbomen zitten de rupsen. Vanaf half april tot begin mei komen er rupsen uit de eitjes. De rupsen vervellen. Na drie keer vervellen krijgt de rups brandharen. De behaarde rupsen komen in groepjes samen. Deze groepen vormen grote nesten op de stam en zijtakken van de eikenboom.

Hoe herken je of de eikenprocessierups in bomen zit?

Zit er een eikenprocessierups in een eik? Dat herken je aan twee dingen:

1) De nesten.

Op de stammen of dikkere takken zie je een soort bal met daar omheen witte spinsels. Dat is het nest. De rupsen maken deze nesten van vervellingshuidjes met brandharen en uitwerpselen.

2) Kaal gegeten takken.

In de nacht gaan de rupsen op zoek naar voedsel in de toppen van de boom. Grote groepen processierupsen kunnen een boom helemaal kaalvreten.

Zijn er nieuwe ontwikkelingen?

Onderzoekers van het 'kenniscentrum Eikenprocessierups' stelden vast dat de eikenprocessierups geen eenduidige manier van leven heeft. Niet alle eipakketten komen tegelijk uit. Soms zijn er bij het uitkomen nog geen eikenbladeren uitgelopen. De jonge rupsen blijken dan minstens 2 weken zonder voedsel te overleven. Ook bij temperaturen onder 0 °C overleven de rupsen. Er zijn vermoedens dat eikenprocessierupsen een of misschien een paar jaar in de grond in verlengde diapauze (rust) kunnen gaan. Ze worden dan weer actief in een voor de eikenprocessierups goed jaar. Een deel van de rupsen komt daardoor pas later in het voorjaar waardoor bestrijding veel lastiger wordt.

Zitten de rupsen ook op andere bomen dan eiken?

De eikenprocessierups heeft een sterke voorkeur voor eikenbomen. Veel eiken langs lanen en singels zorgt voor een aantrekkelijke gebied waarin de eikenprocessierups leeft. In gebieden waar een groot aantal eikenbomen staat, zijn vaak meer eikenprocessierupsnesten.

GEZONDHEIDSKLACHTEN VOORKOMEN

Hoe voorkom je contact met de brandharen van de eikenprocessierups?

We hebben een aantal tips om contact met brandharen te voorkomen. Zo beperk je jouw klachten:

- Houd afstand van een besmette boom.
- Ga je naar een gebied waar de eikenprocessierups is? Bedek dan je hals, armen en benen.
- Raak de rupsen en (oude) nesten niet aan. Vertel ook aan je kinderen waarom zij processierupsen niet moeten aanraken.
- Voorkom ook dat je huisdier niet de rupsen en (oude) nesten aanraakt.

De brandharen kunnen ook in de vacht van je huisdier komen. Zo kun jij via de vacht van je huisdier in contact komen met brandharen. Door dit contact kun jij klachten krijgen. Maar ook jouw huisdier kan klachten krijgen van de brandharen. Jouw huisdier kan klachten hebben zoals opgezwollen mondslijmvlies en fors kwijlen. Wanneer je huisdier klachten heeft, neem dan contact op met je dierenarts. Heeft je huisdier geen klachten, maar denk je wel dat er brandharen in zijn vacht zitten? Het beste is om direct je huisdier met water af te spoelen om zoveel mogelijk brandharen te verwijderen. De brandharen van de eikenprocessierups zijn er tot ver in augustus. Daarna verpoppen ze tot vlinders en vliegen ze uit om opnieuw eitjes te leggen. Probeer plekken met nesten en oude nesten te vermijden.

GEZONDHEIDSKLACHTEN VERMINDEREN

Waar kun je last van krijgen?

De brandharen van de eikenprocessierups zijn zo klein dat je ze niet kunt zien. Soms geven de brandharen klachten. De brandharen hebben vooral effect op huid, ogen en luchtwegen. Dit veroorzaakt binnen een paar uur klachten zoals:

- jeuk
- bultjes of blaasjes op de huid
- een rode huid
- rode, dikke en soms ontstoken ogen

Soms lijken de klachten op een verkoudheid. Dan heb je klachten zoals:

- een loopneus
- kriebel in de keel
- hoesten
- moeilijk slikken
- kortademigheid

Sommige mensen reageren sterk op de brandharen. Zij krijgen last van:

- braken
- duizeligheid
- koorts
- een algeheel ellendig gevoel

Hoe erg de reactie is verschilt. Kom je vaker met brandharen in contact? Dan kan je er heftiger op reageren.

Wat moet ik doen bij klachten?

Lichaam

- Trek kleding waarin brandharen zitten voorzichtig uit.
- Strip de huid zo snel mogelijk met plakband.
- Spoel de huid en ogen af met lauw water.
- Probeer niet te krabben of wrijven.

Meestal gaan de klachten vanzelf over. Dit duurt een paar dagen of weken. Heb je erge jeuk? Dan kan een neutrale, verkoelende zalf helpen.

Kleding

De brandharen kunnen door hun weerhaakjes in kleding vast blijven zitten. Kijk op bladzijde 5 van deze folder hoe je door wassen deze brandharen uit kleding verwijdert.